

Lausunto

Asia: VN/8002/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 23 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

EETU ry näkee esityksen olevan linjassa terveydenhuoltolain §22:n kanssa, mahdollistaen todistuksen saamisen omalta terveysasemalta, erityisesti haja-asutusalueilla, joilta matka yksityiselle lääkäriasemalle voi olla kohtuuttoman pitkä. Esitys mahdollistaa hyvinvointialueille ajokorttitodistuksista aiheutuvien kustannusten kattamisen, valtion rahoituksen jäädessä pois.

Esityksen heikkouksina näemme silti edelleen ongelmia yhdenvertaisuuden, ajoturvallisuuden ja hintatason osalta. Ajokorttitodistusten myöntäminen perusterveydenhuollossa jää hyvinvointialueiden vapaaehtoisuuden varaan. Todistuksen hinta ei määräydy maksukyvyn, vaan palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten mukaan. Iäkkäillä ihmisillä todistuksen uusiminen on toistuvaa; haja-asutusseuduilla asuville keskeinen edellytys itsenäiselle liikkumiselle. Uudistus kohtelee erikois- ja perusterveydenhuollon piirissä olevia henkilöitä eriarvoisesti ja jättää suuren liikkumavaran eri hyvinvointialueiden välille.

Rajapinta erikois- ja perusterveydenhuollon välillä voi myös aiheuttaa erilaisia käytäntöjä. Useimpien pitkäaikaissairauksien hoito ja arviointikäynnit tehdään perusterveydenhuollossa. Terveydenhuollon ammattilaisia koskevien ajoterveyden arviointiohjeiden mukaan suositus on, että pitkäaikaissairaana kuljettajan oman ajoturvallisuuden vuoksi ja yleisen liikenneturvallisuuden vuoksi, että ajoterveydenarvioinnin tekee potilaan hoitava lääkäri. Ajoterveyden arviointi on osa lääkärin antamaa ja valvomaa hoitoa. Ajoterveys arvioidaan siellä missä hoitosuhde on. Vakavia pitkäaikaissairauksia ja suuria kansansairauksista kantavien henkiköiden tulisi siten siirtää hoitonsa pois julkiselta sektorilta. Tämä ei ole mahdollista. Siksi mielestämme ajokorttitodistusten kirjoittamisen perusterveydenhuollossa ei tule perustua hyvinvointialueen vapaaehtoisuuteen. Ajokorttitodistuksen kirjoittamiseen liittyvän ajoterveydenarvioinnin tulee olla yhdenvertaisesti mahdollista jokaiselle kuljettajalle tämän taloudellisesta asemasta ja terveydentilasta riippumatta.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Långvik Katja
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry – Pensionärsförbundens
intresseorganisation PIO rf